

जि.प्र.का. भक्तपुर दर्ता नं. ६२/०६३/६४

थिमी टाइम्स

THIMI TIMES WEEKLY

साप्ताहिक

स्थायी लेखा नं. ३०२८६५५२३

वर्ष १७ अङ्क २८ ने.सं. ११४४ फागुन २३ गते बुधवार, २०८० 06 Mar. 2024 Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

गृह नपाए सरकारमा नजाने रास्वपाको बटमलाइन

काठमाडौं। देशमा भर्खर सत्ता गठबन्धन फेरिएको छ। यसलाई नेपाली कांग्रेसले धोका भनेको छ। नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रचण्डको नेतृत्वमा रहेको लोकतान्त्रिक गठबन्धन नाम दिइएको सरकार कांग्रेसकै कारण विघटन भएको माओवादीको आरोप रहेको छ। नेकपा

माओवादीले गत महिना भएको राष्ट्रिय सभाको निर्वाचनमा नेपाली कांग्रेसले धोका दिएको आरोप लगाएको छ। त्यस्तै नेकपा एमालेले पनि वामपन्थी शक्तिसंग घात गरेर सत्ताको लागि कांग्रेससंग मिलेको आरोप लगाएको थियो। यसरी घात प्रतिघातको राजनीतिक खेल

देशमा मन्चन भईरहेको छ। अहिलेको अवस्था भनेको राज्य सत्ता प्राप्तिको लागि दलहरूमा कुनै नैतिकता नरहेको आकलन आमजनसमुदायको रहेको छ। राजनीति विश्लेषकहरू पनि वर्तमानको राजनीतिक परिदृश्यका कारण दलका नेताहरू देश र जनताको लागि भन्दा

राजनीतिक स्वार्थ र राज्यसत्ताको लागि जुनसुकै सम्झौता गर्न पछि नपर्ने परिपाटीका कारण देशको भविष्यसमेत अन्योलमा रहेको आकलन गरेका छन्। अर्को तर्फ कांग्रेस राज्यसत्ताबाट विमुख हुनासाथ उसले देशलाई खतरामा परेको आकलन गरेको छ। विगत लामो समय सत्तामा बसेर पनि केही गर्न नसकेको नेपाली कांग्रेस अहिले पानी बिनाको माछा जस्तै छटपटाएको छ। यो स्थिति हिजो नेकपा एमालेमा पनि देखिएको थियो।

बाँकी पेज ७ मा

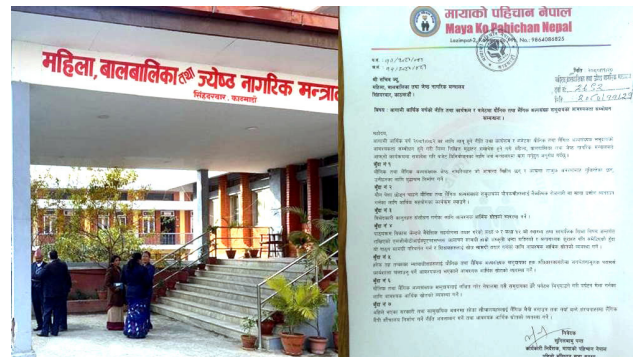
शान्ति खलःको वार्षिक सभा तथा सातौं अधिवेशन सम्पन्न

काठमाडौं। मध्यपुर थिमिबाट व्यापार व्यवसाय तथा विविध कारणबाट उपत्यकालगायतका क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका थिमिवासीहरूको साझा सस्थाको रुपमा रहेको शान्ति खलःको वार्षिक साधारण सभा तथा सातौं अधिवेशन काठमाडौंको सिनामंगलस्थित सिद्धिविनायक मन्दिर परिसरमा गत शनीवार सम्पन्न भएको छ। संस्थाका अध्यक्ष इश्वरलाल श्रेष्ठले पानसमा दिप प्रज्वलन गरि शुभारम्भ भएको कार्यक्रममा अध्यक्ष श्रेष्ठले खलःको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए। त्यस्तै कार्यक्रममा खलःका कोषाध्यक्ष मदन जोशीले आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको थियो। खलःका उपाध्यक्ष रामचन्द्र भिन्दुवा श्रेष्ठले स्वागत मन्तव्य

बाँकी पेज ७ मा

वृद्धाश्रम निर्माणदेखि पाठ्य सामग्री परिवर्तन गर्नेसम्मका माग

काठमाडौं : यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायले आफन्त विहीन र नाजुक अवस्थाका ज्येष्ठ नागरिकका लागि वृद्धाश्रम निर्माण गरिदिन सरकारसँग माग गरेका छन्। नेपालमा पहिलो पटक यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायको विवाह कानुनी रूपमा दर्ता गर्न सफल मायाको पहिचान नेपालले यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि वृद्धाश्रम

निर्माणका लागि बजेट विनियोजन गर्न माग गरेको हो।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयलाई मायाको पहिचान नेपालले आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायका आवश्यकता सम्बोधन गर्न भनेको हो।

यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक जो आफन्त विहीन

बाँकी पेज ७ मा

अस्पतालमा ब्लड बैंक स्थापना गर्न लायन्सको एकलाख डलर

भक्तपुर। नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालमा ब्लड बैंक स्थापनाका लागि लायन्स क्लवले एकलाख डलर सहयोग गर्नेभएको छ। सो सम्बन्धमा सोमवार मध्यपुर थिमि

नगरपालिका, लायन्स क्लव र नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पताल बीच त्रिपक्षीय सम्झौता भएको छ।

अ र प त ा ल म ा

बाँकी पेज ७ मा

आदिवासी जनजातिको भाषा, संस्कृति प्रवर्द्धनका लागि महोत्सव

काठमाडौं। बालबालिका र किशोरकिशोरीका हरेक समस्याको समाधान बिना अर्को विश्व सम्भव नभएको सरोकारवालाहरूले बताएका छन्। विश्व सामाजिक मन्चको साताव्यापी कार्यक्रम अन्तर्गत आइतबार काठमाडौंमा भएको ग्लोबल एसेम्बली अन चाइल्ड राइट्स सत्रमा बोल्दै अधिकारकर्मीहरूले यस्तो बताएका हुन्।

नयाँ विश्व भनेको नयाँ ग्रह बनाउने नभएर अहिलेको विश्वलाई नै बालबालिका एवं किशोरकिशोरीका समस्यालाई समाधान गर्दै उनीहरूलाई स्वतन्त्रपूर्वक बाँच्न र आफ्नो भविष्य कोन सक्ने वातावरण बनाउन पर्ने उनीहरूको भनाइ थियो। उनीहरूले बालबालिका

र किशोरकिशोरी भोलिका देश निर्माता भएकाले उनीहरूको सबै समस्या समाधान गर्नुपर्नेमा जोड दिए।

कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै युएनसीआरसी कमिटी अध्यक्ष प्रो.आन स्केल्टनले यस्ता सम्मेलनले बालबालिका तथा किशोरकिशोरीहरूको आवाज सशक्त बनाउन महत्वपूर्ण हुने बताइन्। उनले यस्ता सामाजिक भेलाहरूमा विश्व चुनौतिका बारेमा विचार विमर्श र छलफलले यस्ता चुनौतिलाई समाधान गर्ने उपाय खोजी हुने बताइन्।

उनले वर्तमान अवस्थामा युद्धमा बालबालिकाको ज्यान जाने डरलाग्दो अवस्था आएकोले बालअधिकारको संरक्षण

बाँकी पेज ७ मा

लाहुर्निप, इवर्गिया र कपाड फाउण्डेशन

काठमाडौं। आदिवासीको मानव अधिकारको संरक्षण, प्रवर्द्धन र सम्मानमा एसिया क्षेत्रमा साहसी र उदाहरणिय नेतृत्व प्रदानगर्दै उत्कृष्ट योगदान पुऱ्याएको भन्दै एसिया इन्डिजिनियस पिपुल्स प्याक्ट (एआईपिपि) ले नेपालका आदिवासीहरूको मानवअधिकारसम्बन्धी वकिल समुह (लाहुर्निप) र कपाड

फाउण्डेशन, बंगलादेशलाई थाइलैन्डको चियाडमाईमा आईतबार एसियाका १४ वटा देशका करिब १५० भन्दाबढी आदिवासीको सहभागितामा एक वृहत कार्यक्रम आयोजना गरि सेन्टर आफ डिफेन्डर्स अवार्डद्वारा पुरस्कृत गरेको छ। यसैगरी एआईपिपिले डेनमार्कस्थित, इन्टरनेशनल

वर्क ग्रुप फर इन्डिजिनियस एफेयर्स (इवर्गिया)लाई पनि अर्गनाइजेसन विथ हाई एक्सेलेन्स एण्ड इन्डिजिनियस मुभमेन्ट एण्ड इम्पाओर्ड अवार्ड प्रदान गरेको छ।

एसिया इन्डिजिनियस पिपुल्स प्याक्ट, (एआईपिपि) सन् १९९२ मा स्थापित एसियाक्षेत्रका आदिवासी जनजातिहरूको संघसंस्थाहरूको छाता संगठन वा क्षेत्रिय संगठन हो। एआईपिपिले एसियाका १४ वटा देशहरूमा आदिवासी जनजातिको मानव अधिकार, आत्मनिर्णयको अधिकार, स्वयत्तता र स्वशासनको क्षेत्रमा सक्रिय रूपमा कार्यरत छ।

सम्मान कार्यक्रममा बोल्दै, इवर्गियाका कार्यकारी निर्देशक, क्याथ्रिन वेसेनडोर्फले, आदिवासी

बाँकी पेज ३ मा

सत्ताका भुक्तभोगीहरूलाई देश र जनताको के मतलब !

-अनुसा थापा

२०७९ मंसिर ४ गते प्रतिनिधि तथा प्रदेश सभाको निर्वाचन भयो। निर्वाचन गराउने शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकार थियो। राजनीतिक दलहरू गठबन्धन गरेर भोट माग्ने जनताको घरदैलो पुगे। जनताले नेपाली कांग्रेसलाई ८९, नेकपा एमालेलाई ७८ र नेकपा माओवादी केन्द्रलाई ३२ सिट दिए। माओवादी कांग्रेसबाट गठबन्धन गरेर जनताको घरदैलोमा गएको थियो। तर, माओवादीलाई जनताले पत्याएनन्। जसले गर्दा ३२ सिटमै माओवादी सीमित रह्यो। चुनावपछि कांग्रेसले माओवादीलाई प्रधानमन्त्री

नदिने भन्नेवित्तिकै अध्यक्ष प्रचण्ड एमालेको अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको बालकोटस्थित निवासको बार्दलीमा पुगे। ओलीले उनलाई प्रधानमन्त्रीमा समर्थन गरे। २०७९ पुस १० गते प्रचण्ड प्रधानमन्त्री भए। प्रधानमन्त्री भएको केही महिनामै उनले एमालेलाई धोका दिए। फागुन १५ गते एमाले सरकारबाट बाहिरियो। कांग्रेस सरकारमा गयो। प्रचण्ड प्रधानमन्त्री भएको १४ महिना भयो। तर, सम्झिनेलायक एउटा पनि काम गरेका छैनन्। मुलुकको अर्थतन्त्र डामाडोल अवस्थामा छ भन्ने कुरा आम सर्वसाधारणलाई राम्रोसँग थाहा छ। अहिले त बैंकहरूमा

पनि संकट देखिएको भनि चर्चा चलेको छ। सहकारीको कन्तिबिजोर भएको छ भने बचतकर्ताको हरिबिजोग। व्यापार व्यवसाय ठप्प छ। देशमा सानातिनो रोजगारी गरेर बसेकाहरू पनि धमाधम विदेश पलायन भइरहेका छन्। घरजग्गा, शेयर र गाडीको कारोबारमा मन्दी छाएको छ। सटर, कोठा खाली हुने कम बढेको छ। वैदेशिक ऋण निरन्तर उकालो लागिरहेको छ। बेरोजगारी दिनहुँ बढिरहेको छ। काम नपाउँदा सर्वसाधारणलाई जीविकोपार्जन गर्न समस्या परेको छ। मंहगीले सर्वसाधारणको ढाड सेकिएको

बाँकी पेज २ मा

थिम्बि टाइम्स साप्ताहिक

— समाजमा हल्ला गरेर, कराएर, गुनासो गरेर, निन्दा गरेर, पार्टी खोलेर, आन्दोलन गरेर मात्र सुधार हुन सक्दैन, त्यसको लागि भावनाको जागृति र विचारहरूमा प्रगतिको आवश्यकता पर्दछ ।

- लियो टाल्सटाय

वर्ष १७

अङ्क २८

नै.सं. ११४४

२०८० फागुन २३ बुधबार

06 Mar. 2024 Wednesday

सम्पादकीय

राष्ट्रिय सभाको गरिमा कायम गर !

विज्ञ व्यक्तित्वहरूको सभाको रूपमा चिनिएको माथिल्लो सदन राष्ट्रियसभामा वर्षे कार्यकालसहित एकतिहाइ नयाँ अनुहार प्रवेश गर्ने भएका छन् । परिपक्व र अविच्छिन्न सदन राष्ट्रियसभामा दुई/दुई वर्षको अन्तरमा एकतिहाईका दरले फेरबदल हुने गर्दछ । निर्वाचन ताका वा प्रतिनिधि सभा विघटनको अवस्थामा राष्ट्रियसभा कहिल्यै खाली हुँदैन । संविधानतः अविच्छिन्न सदन हो, राष्ट्रियसभा ।

राष्ट्रिय सभामा पुगेका विज्ञ मानिएका विशिष्ट व्यक्तिहरूको पहिलो कार्य भनेको नै कानुनी रूपमा संविधान कार्यान्वयन गराउने र राज्यसत्ता संचालनका लागि आवश्यक विधेयक प्रस्तुत गर्न सरकारसामु दबाब सिर्जना गराउन सक्नुपर्छ । तर, राष्ट्रियसभाका विगतको कार्यशैलीले त्यो कुरा सम्भव देखिदैन । दलहरूले राष्ट्रिय सभालाई प्रतिनिधिसभाकै रूपमा हेर्ने गरेको कारण पनि यो सभा विज्ञहरूको सभा भन्दा पनि दलहरूको नेताहरू व्यवस्थापन गर्ने थलोको रूपमा प्रयोग हुने गरेको छ ।

संविधानको मर्म अनुसार यो सभा खासमा विषयविज्ञ, ज्ञानले खारिएका, सीमान्तकृत समुदाय हुँदै राज्यका निम्ति योगदान दिन सक्ने व्यक्तिको लागि राज्य व्यवस्था संचालनमा परिपक्व निर्णय लिइने अपेक्षासहित राष्ट्रियसभा चाहिएको हो । अर्थात्, त्यो थलो राष्ट्रका निम्ति विशिष्ट योगदान दिएका विज्ञ-बौद्धिक पात्रहरूले भरिभराउ भएको हुनु पर्ने हो ।

राष्ट्रियसभाको निर्वाचन ताका जे-जस्ता दृश्य मञ्चन गरिए ती संवैधानिक मूल्य र मान्यता विपरित भएको आमटिप्पणी रह्यो । कुनै पनि दलले विज्ञ-विशेषज्ञ खोजेनन्, तिनले प्रतिनिधिसभा, प्रदेश र स्थानीय तहमा निर्वाचन हारेका र दलका नेताहरूको व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यका लागि राष्ट्रिय सभालाई प्रयोग गरे ।

त्यसैका कारण ६ वर्षे राष्ट्रियसभाकाल संसदीय अभ्यासका लागि आशालारदो देखिएन । अझ प्रतिनिधिसभाकै छायामा राष्ट्रियसभा परेको पनि देखियो ।

संघीयता धरापमै पार्ने शैलीमा टीकाटिप्पणी आउनुमा राष्ट्रियसभाले तिनका बाधा-व्यवधानमा घनीभूत छलफल गर्न या गराउन नसक्नु पनि हो ।

राष्ट्रियसभा सदस्यहरू प्रतिनिधिसभाका सदस्य जसरी आफ्ना निर्वाचन क्षेत्रमा मतदातालाई खुसी राख्न हरतरह खटिरहेका हुन्छन्, त्यसरी राष्ट्रियसभाले पनि प्रदेश-स्थानीय तहका भावनादेखि तिनले भोगेका समस्यासम्म निष्कर्ष खोज्दै कार्यकारिणीलाई घचघचाउनु मूल कर्म हो ।

संविधान कार्यान्वयनमा आएको आठ वर्ष पूरा भइसक्दा पनि प्रदेश-स्थानीय तहले संविधानतः कानुन पाएका छैनन् । दलहरू ‘दाउपेच’मै मात्र घोलिएपछि एक अधिवेशनकालमा एक विधेयक मात्र पारित हुने स्थिति पैदा भएको छ । संविधानका ती प्रावधान खालि सजाउन राखिएसरह भएको छ । तिनका निम्ति आवश्यक कानुननिम्ति संघीय सरकारलाई जसरी दबाब दिइरहनुपर्ने थियो, त्यो भूमिका निर्वाहमा राष्ट्रियसभा चुकेको हो । नागरिक तहसम्म ‘संघीयताको स्वाद’ नपुग्नुको कारण खोजी भएको पाइँदैन । संघीयता चुस्त बनाउनेभन्दा भड्किलो बनाउने ‘फेसन’ पनि चलेको छ । त्यस्ता दृश्यले पनि संघीयता बोभिलो हुने हो कि भन्ने आशंका गर्नेहरूको संख्या बढ्दै छ ।

प्रतिनिधिसभामा अधिक राजनीति हुन्छ, त्यही रूप राष्ट्रियसभामा देखिएपछि उसको भूमिकामा प्रश्न उब्जिनु स्वभाविक हो । राष्ट्रियसभा राजनीतिक दाउपेचभन्दा माथि उठ्नुपर्छ । मुलुकले भोगेको नीतिगत समस्यामा घोलिँदै कार्यकारिणीलाई सचेत तुल्याउनेमा केन्द्रित हुनुपर्छ ।

अबको दिनमा राष्ट्रियसभाको शपथ लिँदै सदन प्रवेश गरेका नवनिर्वाचित माननीयहरूले आफ्नो जिम्मेवारी र कामको पहिचान गरी अधि बढ्नु आवश्यक छ । दलीय सोचबाट माथि उठेर राज्यको हितमा आफ्नो क्षमता देखाउनु आवश्यक छ । प्रतिनिधिसभा सदस्यहरू आफ्नै निर्वाचन क्षेत्रका प्रश्नमा अल्झ्न सक्छन्, राष्ट्रियसभाका सदस्यहरूले राष्ट्रियस्तरको प्रश्न गर्न सक्नुपर्छ । सरकारलाई जवाफदेही-जिम्मेवार बनाउने एउटा ‘अस्त्र’ प्रश्न पनि हो । दलीय राजनीतिभन्दा माथि उठ्दै समग्र राज्यको हितमा चिन्तन गर्न सके मात्र राष्ट्रियसभाको औचित्य कायम रहन्छ, नत्र यो अहिले जनमानसमा संघीयतालाई बोभ्नेको रूपमा व्याख्या गरिएइ भैः राष्ट्रिय सभा पनि आमजनताको लागि बोभ्न नबनोस् ।

राष्ट्रियसभालाई संवैधानिक र कानुनीरूपमै कमजोर बनाइयो

● जितेन्द्र नारायण देव

संविधान निर्माणका क्रममा राष्ट्रियसभालाई कस्तो बताउने भनेर गम्भीर रूपमा छलफल चल्यो । यसलाई अधिकारसम्पन्न, प्रतिनिधिमूलक र गुणस्तरीय कसरी बनाउने भनेर बहस, छलफल चलेको थियो । एकथरिले राष्ट्रिय सभालाई बलियो र अधिकारसम्पन्न बनाउने बकालत गरिरहेका थिए भने अर्कोथरिले प्रतिनिधिसभालाई नै बढी अधिकार दिएर राष्ट्रियसभालाई कमजोर बनाउन चाहन्थे ।

गणितीय रूपमा दोस्रो विचारधारा भएकाको जित भयो । प्रतिनिधिसभालाई मात्र प्राथमिकता दिइयो र राष्ट्रियसभालाई कमजोर बनाइयो । मैले राष्ट्रियसभामा बिताएको ६ वर्ष अवधिको सैद्धान्तिक, राजनीतिक र व्यवहारिक निचोड यही हो ।

दुई सदनात्मक संसदीय व्यवस्था भएका प्रजातान्त्रिक देशको अभ्यास हेर्ने हो भने दुवै सदन उत्तिकै शक्तिशाली र अधिकारसम्पन्न पाइन्छन् । नेपालमा पनि राष्ट्रियसभालाई अधिकारसम्पन्न बनाउन सकिन्थ्यो । सरकार गठन/पुनर्गठनको काम जहाँ पनि तल्लो सदनले गर्छ । त्यसमा माथिल्लो सभाको कुनै भूमिका हुँदैन र त्यो भूमिका राष्ट्रियसभाले माग्नु पनि हुँदैन ।

संसदीय लोकतन्त्र भएका मुलुकमा विनियोजन विधेयक पनि तल्लो सदनमै पेस हुन्छ । हाम्रो संविधान निर्माणका क्रममा पनि यी दुईवटा कुराको विशेषाधिकार प्रतिनिधिसभालाई दिने अर्थात् राष्ट्रियसभामा यी दुईवटा अधिकार नजाओस् भन्ने भयो । बाँकी सम्पूर्ण कुरामा दुवै सभाको बराबर अधिकार बनाऔं भनेर भनिएको थियो । तर प्रतिनिधिसभालाई संवैधानिक र कानुनी रूपमै बलियो बनाइयो । त्यसका केही उदाहरण यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

विधेयकको सन्दर्भमा प. ति नि धि स भालाई विशेषाधिकार दिइएको छ । प्रतिनिधिसभामा उत्पत्ति भएको विधेयक राष्ट्रियसभामा आउँदा १५ दिनभित्रमा संशोधन सुभावसहित फिर्ता भइसक्नुपर्छ । फिर्ता नपठाएको खण्डमा प्रतिनिधिसभाले जस्तो पारित गरेको छ त्यस्तै पारित हुने व्यवस्था रहेको छ । तर राष्ट्रियसभामा उत्पत्ति भएको विधेयक कति समयमा प्रतिनिधिसभाले फिर्ता पठाउने भन्ने कानुनमा कहाँकतै उल्लेख छैन ।

राष्ट्रियसभालाई कमजोर बनाएको अर्को उदाहरण भनेको संयुक्त समितिमा सभापतिको चयन हो । प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाका दुईवटा

संयुक्त संसदीय समिति छन् । जसमध्ये एउटा समितिको सभापति राष्ट्रियसभालाई दिने र अर्को समितिको सभापति प्रतिनिधिसभालाई दिने भनेर सिङ्गो राष्ट्रियसभाले संशोधन पेश गरेको छ ।

संयुक्त समितिको एउटा सभापति राष्ट्रियसभाबाट हुनुपर्छ भनेर माथिल्लो सभाका सबै सांसदले ऐक्यबद्धतासहित संशोधन समेत हाल्नुभएको थियो । यसले माथिल्लो सदनको गरिमा र ओभर थप बढाउँछ, भन्ने थियो । तर ठूला दलका केही व्यक्तिले त्यसलाई असफल बनाए । राष्ट्रियसभालाई थप अधिकार दिनुहुँदैन भनेर संविधान बनाउने बेलामा जो लागिपरेका थिए, नियमावली बनाउँदा पनि उनीहरूले त्यसलाई स्वीकार गरेनन् ।

अर्को उदाहरण, संसदीय सुनुवाइ समितिमा १५ सदस्य छन् । जसमा प्रतिनिधिसभाका १२ र राष्ट्रियसभाका तीन मात्रै सदस्य छन् । यो समितिमा सबै दलको प्रतिनिधित्व हुने र राष्ट्रियसभालाई पनि न्यायपूर्ण रूपमा समावेश गराउने हो भने कम्तीमा राष्ट्रियसभाका पाँच सांसद त्यसमा रहने व्यवस्था गरौंभन्दा त्यो पनि हुन सकेन । यो भनेको राष्ट्रियसभालाई कमजोर देखाउने, शक्तिको अभ्यास गर्न नदिने र रबरस्ट्याम्प बनाइराख्ने जस्तो व्यवहार भएको छ ।

यसरी हामी पहिलो त संविधान निर्माणमै चुक्यौं । दोस्रो, नियमावलीमा संशोधन गरेर पनि केही अधिकार राष्ट्रियसभालाई दिन सकिन्थ्यो । त्यसमा पनि चुक्यौं । संविधान बनाउने बेलादेखि अहिलेसम्म राष्ट्रियसभालाई बारम्बार कमजोर बनाउने काम भएको छ । नियमावलीमा संशोधन गरेर थप केही अधिकार दिन सकिन्थ्यो । त्यसलाई संविधानले रोकेको थिएन । तर त्यसो पनि हुन सकेन । नेतृत्व पडिक्तमा भएका धेरैले यो कुरा बुझेनन् । केहीले बुझेर पनि बुझ्न पचाए । मौन बसे ।

संसद्को विधायिकी भूमिका कमजोर हुँदै गएको भन्दै आलोचना भइरहेका छन् । कानुन निर्माणमा सरकारको कमजोरी छ । विधेयक ल्याउने जिम्मेवारी सरकारको हो । सरकारले विधेयक ल्याएपछि संसदले विजनेस पाउने हो । हुनतः गैरसरकारी विधेयक पनि हुन्छन् । तर आमरूपमा विधेयक ल्याउने काम सरकारको हो ।

पछिल्लो तीनवटा अधिवेशनमा कानुन निर्माणको काम सुस्त भयो, अति आवश्यक विधेयक पनि आउन सकेनन् भनेर आलोचना भइरहेको छ । त्यो स्वाभाविक पनि हो । सरकारले संसद्भित्र र राष्ट्रियसभाका दुईवटा

दर्ता नै नभएपछि छलफल र पारित पनि भएनन् । यसको जवाफदेहिता सरकारले लिनुपर्छ ।

संसदीय समितिका गतिविधिमाथि पनि प्रश्न आउने गरेको छ । राष्ट्रियसभाको सदस्यका हैसियतले मैले यसअन्तर्गतका समितिको कुरा गर्नु मात्रै उचित हुन्छ । राष्ट्रियसभाअन्तर्गतका चार समितिका गतिविधिको समीक्षा गर्दा म सन्तुष्ट छु । म सदस्य रहेको विधायन व्यवस्थापन समितिका कामको संसदीय र राजनीतिक वृत्तमा राम्रो प्रशंसा भएको छ । यो समितिले राम्रो काम गरेको छ ।

राष्ट्रियसभाका अरु समितिले पनि राम्रो काम गरेका छन् । संसदीय समितिमा स्वार्थको टकराव हुने गरी सदस्य नियुक्त भएका तथा समितिका कामको प्रभावकारिता कम देखिएका भन्ने कुरा राष्ट्रियसभा अन्तर्गतका समितिको हकमा लागू हुँदैन । यद्यपि, प्रतिनिधिसभाका केही समितिको काम प्रभावकारी छैन भनेर मैले पनि सञ्चारमाध्यम र बाहिरबाट सुनेको छु । यही सन्देश बाहिर गएको छ ।

सङ्घीय कानुन निर्माण भएपछि मात्रै सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको कार्यान्वयन सजिलो हुने भएकाले त्यस्ता कानुन चाँडो निर्माण हुनपर्नेमा सबैतिरबाट जोड छ । सरकारले पनि सङ्घीय कानुन निर्माणका लागि पहल गरिरहेकै छ । सङ्घीय निजामती ऐन, प्रहरी प्रशासनसँग सम्बन्धित ऐनहरू यही अधिवेशनमा आउँछन् भन्ने आशा छ ।

हामीले शून्य समय, विशेष समय र केही सार्वजनिक महत्वका विषयमा सङ्कल्प प्रस्ताव संसद्मा राखेर आमजनताका जनजीवनका समस्यालाई संसद्मा उठाउने गरेका छौं । प्राकृतिक प्रकोप, विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चुनौतीलगायत समसामयिक विषयमा पनि राष्ट्रियसभाभित्र जोडदार रूपमा कुरा उठाएका छौं ।

सत्तापक्ष र प्रतिपक्ष दुवैतर्फका सांसदबाट यस्ता कुरा उठेका छन् । सरकारको तर्फबाट केही जवाफ आएको पनि छ । केही पहलकदमी र प्रतिबद्धता भएका छन् । तर जति हुनुपर्ने हो, त्यो हुन सकेको छैन । जनतासँग जोडिएका विषयमा जवाफ दिने विषयमा सरकारले तदारुकता देखाउनुपर्छ । संसद्मा सांसदले उठाएका प्रश्नको जवाफ त्यही दिन सम्भव नभए पनि भोलिपल्ट वा पर्सिपल्ट सरकारले दिनैपर्छ । सरकारले के काम गरिरहेको छ भन्ने जनप्रतिनिधिलाई संसद्मार्फत बताउनुपर्छ ।

कुनै पनि देश बन्ने भनेको

राजनीतिक नेतृत्वले हो । मुलुक निर्माणमा राजनीतिक नेतृत्वले मुख्य भूमिका रहन्छ, भने त्यसमा सहयोगात्मक भूमिका कर्मचारी संयन्त्रको रहन्छ । यी दुई क्षेत्र इमान्दार, जवाफदेही र सुशासनको पक्षमा लाग्ने हो भने मुलुकको समृद्धि सम्भव छ ।

जनतालाई सहज सेवाप्रवाह गर्ने, औद्योगिक र कृषि क्रान्ति गर्ने सन्दर्भमा इमान्दारिताका साथ स्वच्छ, भएर नलाग्ने र राजनीतिक तथा कर्मचारी संयन्त्रको नेतृत्व नसुध्ने हो भने मुलुक बन्दैन । उच्च राजनीतिक र कर्मचारी संयन्त्र सुध्रिएन भने प्रतिक्रान्ति हुन सक्छ । धेरै देशमा क्रान्ति पछि प्रतिक्रान्ति र प्रतिगमन भएका उदाहरण छन् । त्यस कारण सुशासनको पक्षमा, भ्रष्टाचार र घुसखोरीको विरुद्धमा सबै राजनीतिज्ञ र कर्मचारी लाग्न आवश्यक छ ।

मैले २०७० सालदेखि २०७४ सम्म संविधानसभामा र त्यसयताको ६ वर्ष राष्ट्रियसभामा बिताएँ । यो अवधिमा मैले संसद्मा रहेर कानुन निर्माणमा वा नागरिकका जनजीविकाका कुरा संसद्मा उठाउने सवालमा के-कस्तो भूमिका खेलेँ भन्ने अरुले समीक्षा गर्ने कुरा हो । राजनीतिक वृत्त, प्राज्ञिक तथा बौद्धिक जगत र आम सर्वसाधारणलाई नै मेरो कामको समीक्षा गर्न आग्रह गर्दछु ।

संसदीय अभ्यासमा केही गल्ती कमजोरी पनि भए । म त्यो स्वीकार्छु । विद्युतीय कारोबारसम्बन्धी विधेयकलाई विद्युत् विधेयक भनेर संसद्मा बोलेको कुरा गल्ती थियो । त्यसको म आत्मालोचना गर्छु । त्यसदिन म राजविराजबाट काठमाडौँ फर्किएर सोभै संसद्मा गएको थिएँ । संसद्को कार्यसूचीबारे पनि जानकारी थिइन् । मभन्दा अधि बोल्ने सांसदले पनि विद्युतीय कारोबारको विषय नभई विद्युत्कै विषय बोलेका थिए । जे भए पनि मेरा लागि त्यो निकै लज्जाबोधको विषय थियो । त्यो परिस्थितिजन्य थियो । मैले आत्मालोचना गरेको छु ।

मैले विचार, सिद्धान्त, एजेण्डा, मूल्यमान्यतालाई अगाडि राखेर करिब पाँच दशक राजनीतिक जीवन बिताएँ । विद्यार्थी जीवनदेखि अहिलेसम्म सधैं अग्रगमनका लागि लडेँ । आगामी दिनमा पनि अहिलेको लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थागत गर्ने, सुदृढ गर्ने र सामाजिक आर्थिक रुपान्तरणको प्रक्रियालाई सघाउन क्रियाशील रहनेछु । अग्रमन अभियानकै लागि बाँकी राजनीतिक जीवन बिताउनेछु । रासस

श्वेतभैरव मन्दिरको पुनःनिर्माण शुरु ।

भक्तपुर । मध्यपुर थिमिको लायकू परिसर बाहिर बाटोमा रहेको श्वेत भैरव मन्दिरको पुनःनिर्माण कार्य शुरु गरिएको छ । वडा न ४

मा अवस्थित भेवा:द्यो, श्वेत भैरव मन्दिरको पुनःनिर्माणको कार्य शुरु गरिएको हो ।

उक्त मन्दिरमा पुजा आराधना गर्नाले

मुद्दा मामिला जितिने, स्वस्थ हुने, दशा हट्ने जस्ता किंवदन्ती रहेको छ । जसको कारण लाख बत्ती, चाकमता बाल्नेहरुका साथै भाकल पुजा गर्ने घुईचो रहने गर्दछ ।

यही किंवदन्तीका कारण गएको प्रतिनिधि सभा तथा स्थानीय निर्वाचनमा उम्मेदवार बनेकाहरुले बलिसहितको भव्य पुजा गरेको स्थानीयहरुको भनाइ छ । पुनःनिर्माण हुने सो मन्दिरको कुल लागत करिव पाँच लाख रहेको छ ।

सो मन्दिर पुनःनिर्माण गर्न लाग्ने चार लाख ९९ हजार तीन सय ५८ रुपैयाँ मध्यपुर थिमि नगरपालिका वडा नं चारले उपलब्ध गराउने र बाँकी जनश्रमदानद्वारा व्यहोर्ने गरी पुनः निर्माण कार्य २०८१ वैशाख ३० गतेसम्म सम्पन्न गरि सक्नु पर्ने उल्लेख गरेको छ ।

आठ जना बाल प्रतिभालाई ‘नइ बाल पुरस्कार’

काठमाडौं । नेपालको साहित्यिक क्षेत्र एवं सामाजिक क्षेत्रको उन्नयन मा सकृय प्राज्ञिक संस्था नइ प्रकाशनले आआफ्नो

ठाउँबाट प्रतिष्ठा आर्जन गर्ने ४ वर्षदेखि १५ वर्षसम्मका आठ जना बालबालिकालाई २०७९ सालको ‘नइ देरुनीखपू बाल पुरस्कार’ समर्पण गर्ने निर्णय गरेको छ ।

‘नइ देरुनीखपू बाल पुरस्कार’बाट पुरस्कृत हुनेहरुमा बहुआयामिकतर्फ आयुषा लम्साल, साहित्यतर्फ कुञ्जल शुभेच्छु लुईटेल, चित्रकलातर्फ रेजिना बोहोरा, सङ्गीततर्फ ईशा प्रजापति, नृत्यतर्फ कृष्मा ढुङ्गाना, खेलकुदतर्फ आहाना कार्की छन् । ताम्रपत्रसहित यी पुरस्कारका राशि जनही दस हजार रूपियाँ रहेका छन् ।

यसैगरी नृत्यमा नइ कोपिला पुरस्कार ऋषिका घिमिरे र नइ चिचिला पुरस्कार श्रेस्मी दाहाललाई समर्पण गर्ने निर्णय भएको छ । ताम्रपत्रसहित यी पुरस्कारका राशि सात हजार र पाँच हजार रूपियाँ रहेका छन् ।

नइ प्रकाशनका कुलपति इन्दिरा प्रसाईको अध्यक्षतामा बसेको नइ प्रकाशनको बैठकले सो निर्णय गरेको हो ।

आगामी चैत ३० गते काठमाडौँमा २०७९ सालका सम्पूर्ण नइ पुरस्कारहरु समर्पण गरिने कार्यक्रम रहेको कुरा सदस्यसचिव नरेन्द्रराज प्रसाईले जानकारी दिनु भएको छ ।

कामपाका ११८ औषधि पसल मापदण्ड विपरीत

काठमाडौं । महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका ११८ औषधि पसलले आधारभूत मापदण्डसमेत पालन नगरेको जनाएको छ ।

कामपा स्वास्थ्य विभागले गत असोज २१ गतेदेखि औषधि पसलको अनुगमन गर्न थालेको थियो । अहिलेसम्ममा वडा नं १, २ र ३ का अधिकांश र अन्य वडामा गरिएको अनुगमनका क्रममा उक्त सङ्ख्या ११८ औषधि पसलले आधारभूत मापदण्डसमेत पालन नगरेको पाइएको विभागले जनाएको छ । वडा नं १४ कलङ्कीमा सञ्चालित मिसन फार्मसीले फ्रिज नचलाइ खोप भण्डारण गरेको पाइएको थियो । यसरी भेटाएका तीन प्याकेट (३०

वटा) एन्टिरेविज भ्याक्सिन, टिटि खोप नौ थान र तीन थान इन्सुलिन जफत गरिएको विभागका निमित्त प्रमुख सजिना महर्जनले जानकारी दिए । अनुगमनका क्रममा औषधि राख्ने फ्रिजमा ‘कोल्ड चेन’ कुनैमा पनि नभेटिएकाले त्यस्ता औषधि पसलमा कुनै पनि खोप नलगाउन नागरिकलाई आग्रह गरिएको कामपाको उपप्रमुख एवं अनुगमन समितिकी संयोजक सुनिता डङ्गेलले बताए । “औषधि पसलले, फ्रिज तथा खोप भण्डारण गर्ने कक्षमा आवश्यक पर्ने तापक्रम नमिलाउनु गम्भीर लापरवाही हो । जनस्वास्थ्यका दृष्टिले यो चरम गल्ती हो”, उनले भनिन्, “यस्ता ठाउँमा सुधारको मौका दिन सकिँदैन ।” औषधि पसल दर्ता गर्दा एउटाको नाममा प्रमाणपत्र छ । पसलमा अर्कै व्यक्ति बसेको पनि भेटिएको डङ्गेलले जानकारी दिए । उनका अनुसार केही प्रतिनिधि पसलबाहेक धेरैमा समस्या देखिएको छ । कामपाले गत मङ्सिरमा आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालित औषधि पसललाई प्रचलित व्यवस्थाअनुसार

कानुनी दायरामा आउनका लागि सार्वजनिक सूचनामाफर्त आग्रह गरेको थियो । सूचनाको व्यवस्ता गरेको भन्दै कामपाले अनुगमन सुरु गरेको हो । उक्त अवस्थामा सुधार नगर्नेलाई स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (भ) ९, महानगरपालिका जनस्वास्थ्य ऐन, २०८० को दफा ५३ अनुसार कारवाही गरिने जनाइएको छ । औषधि पसल सञ्चालन हुनका लागि पहलो कामपामा अनुमति लिनुपर्ने हुन्छ । फार्मसी पढेकाले मात्रै औषधि पसल सञ्चालन र विक्रीवितरण गर्न पाउने कानुनी मान्यता छ । हाल कामपामा दुई हजार छ सय औषधि पसल सञ्चालनमा रहेका छन् । औषधि पसलको यो प्रवृत्तिमा तत्काल सुधारको खाँचो रहेको बताउँदै कामपाले गत असोजदेखि नियमित अनुगमन गरिरहेको छ । अनुगमनका क्रममा समस्या देखिएका पसललाई कारवाहीको दायरामा ल्याइने कामपाको भनाइ छ ।

मुसाको कारण ३ दिनसम्म जहाज ग्राउन्डेड

एजेन्सी । श्रीलंकाको राष्ट्रिय एयरलाइन्सको एउटा विमान मुसाका कारण तीन दिनदेखि उडान भर्न सकेन । सो घटनापछि एयरलाइनको व्यवस्थापनप्रति प्रश्न उठाएका छन् । श्रीलंकन एयरलाइन पछिल्लो दिनमा आर्थिक संकटबाट गुञ्जिरहेको छ । यस्तोमा यदि लगानीकर्ताहरुले हात

भिक्नेहो भने उसको समस्या भन्नै बढ्नेवाला छ । यही बेला मुसाले आगोमा घ्यु थप्ने काम गरेको छ ।

समाचार अनुसार श्रीलंकन एयरलाइन्सको एयरबस ए३३० विमानले विहीबार पाकिस्तानको लाहोरबाट उडान भरेको थियो । त्यही क्रममा विमानभित्र एउटा मुसा दौडिरहेको देखिएको थियो ।

विमान जब श्रीलंकाको कोलम्बोमा अवतरण भयो त्यसपछि मात्रै विमानभित्र रहेको मुसाको खोजी भयो । इन्जिनियर तथा अन्य मर्मत कर्मचारीहरुले विमानका हरेक पाटपुर्जाको चेकजाँच गरी मुसाले काटे नकाटेको एकीन गर्न थाले ।

एयरलाइन्सका प्रवक्ताका अनुसार विमानभित्र देखिएको मुसा मरेका अवस्था फेला परेको छ । साथै मुसाले वमानका

पाटपुर्जामा कुनै पनि क्षति पुर्‍याएको नदेखिएपछि विमानको उडान सुरु गरिएकोछ ।

उनका अनुसार चेकजाँचका लागि कोलम्बोमा उक्त विमानलाई ३ दिनसम्म ग्राउन्डेड गरिएको थियो । मुसा फेला नपरेसम्म विमान उडाउन सकिन्थ्यो । अन्तमा उक्त मुसा मृत अवस्थामा फेला पर्यो ।

श्रीलंकन एयरलाइन्सको स्वामित्वमा कुल २३ वटा विमान छन् । त्यसमध्ये तीनवटा विमान एक वर्षदेखि नै ग्राउन्डेड छन् । गत वर्षको मार्चसम्ममा एयरलाइन्सको घाटा एक अर्ब ८० करोड डलर पुगेको थियो ।

श्रीलंका सरकारले घाटामा रहेको यो सरकारी वायुसेवा कम्पनी विक्री गर्ने प्रयास गरिरहेको छ । तर पनि कोही पनि खरिदकर्ताले यसमा रुचि देखाएका छैनन् । पछिल्लो मुसा काण्डले सम्भाव्य खरिदकर्तालाई भन्नै

गाजामा अमेरिकी अडान फेरियो ? तत्काल युद्ध विरामको आग्रह !

एजेन्सी । अमेरिकी उपराष्ट्रपति कमला ह्यारिसले गाजा पट्टीमा तत्काल युद्धविराम गर्न अपील गरेकी छन् । उनले मानवताको पक्षमा युद्धविराम हुनुपर्ने बताए । कमला ह्यारिसले गाजामा हरेक दिन विनाश भईरहेको बताइन् । गाजाका जनताको पीडालाई ध्यानमा राख्दै कम्तिमा आगामी छ हप्ताका लागि तत्काल युद्धविराम गर्नुपर्छ ।

सेल्मा, अलाबामामा मार्च ४ मा एक कार्यक्रममा बोल्दै, कमला ह्यारिसले गाजाको अवस्थालाई प्यालेस्टिनी जनताका लागि ‘मानवीय विपत्ति’ भने । कमला ह्यारिसले गाजाका जनता भोकाएको र त्यहाँको अवस्था निकै अमानवीय रहेको बताइन् । कमला ह्यारिसले इजरायली सरकारले गाजामा मानवीय सहायतालाई तीव्रता दिनुपर्ने बताइन् । इजरायलले गाजालाई सहायता प्रदान गर्न कुनै बहाना गर्दैन ।

युद्धविराम सम्झौतामा कमला ह्यारिसले के भनिन् ?

मिडिया रिपोर्टहरुले दावी गरेका छन् कि हमासले बन्धकहरुको नाम खुलासा गर्न अस्वीकार गरेको छ, त्यसपछि इजरायलले चलिरहेको युद्धविराम वार्ताबाट आफूलाई टाढा राखेको छ । कतार र इजिप्टको मध्यस्थतामा इजिप्टको राजधानी कायरोमा युद्धविरामको वार्ता चलिरहेको थियो तर ती वार्ताले कुनै नतिजा नआएको बताइएको छ । यसबारे कमला ह्यारिसलाई सोध्दा कमला ह्यारिसले युद्धविरामको विषयमा छलफल भइरहेको बताइन् । हमासले पनि यी सम्झौताहरु स्वीकार गर्नुपर्छ, ताकि बन्धकहरुले आफ्नो परिवारलाई भेट्न सक्न् र प्यालेस्टिनी नागरिकहरुले पनि राहत पाउन सक्न् ।

गाजाको सन्दर्भमा अमेरिकी स्वरमा परिवर्तन

अर्कोतर्फ, अहिलेसम्म अमेरिकाले इजरायललाई निरन्तर समर्थन गर्दै आएको छ । अमेरिकाले इजरायललाई युद्धका लागि हतियार पनि दिएको र आफ्नो सुरक्षाको पूर्ण अधिकार रहेको बताएको छ । अब सबै राजनीतिक दबावपछि अमेरिका युद्धविरामतर्फ अधि बढेको छ । कमला ह्यारिसको यो भनाईलाई पनि यही दबावसँग जोडिएको छ । युद्धविरामका लागि अरब राष्ट्रहरुले अमेरिकालाई निरन्तर दबाव दिइरहेका छन् । यसैबीच, इजरायलमा बन्धकहरुको रिहाइको लागि लगातार विरोध प्रदर्शन भइरहेको छ । युद्ध सुरु भएयता अमेरिकाले हालै पहिलो पटक गाजामा हवाई सहायता पठाएको छ । अहिले कमला ह्यारिसले युद्धविरामको वकालत गरिरहेकी छिन् ।

बंगुर, सुंगुर र बँदेलमा देखापर्ने अफ्रिकन स्वाइन फिभर रोगबारे जानकारी ।

रोज सर्गे मुख्य तरिकाहरु :

- संक्रमित बंगुर, सुंगुर र बँदेलबिच प्रत्यक्ष सम्पर्कबाट
- रोगी पशुको न्याल, रगत, मलमुत्र, मासु वा यिनीहरूको लसपसमा आएका दानापानीलगायतका सामग्रीमार्फत्
- रोगी बंगुर, सुंगुर र बँदेलको ओसारपसार र किनबेचमार्फत्
- संक्रमित खोरमा गएको मानिसहरूको कपडा, जुता, चप्पल आदि मार्फत्

मुख्य लक्षणहरु :

- एकै ठाउँमा थुप्रिएर बस्ने / शरीरमा नीलडामहरु देखिने ।
- कानका टुप्पाहरुमा रगत जमेका धब्बाहरु देखिने नाकबाट फिज निकाल्ने ।
- भोकाउने र दानापानी खान छोड्ने,
- उच्च ज्वरो आउने १०४ डिग्री फरेनहाई भन्दा माथि),
- सास फेर्न गाडी हुने, दिसामा रगत देखिने र
- एकैपटकमा धेरै सख्यामा १०० प्रतिशतसम्म) बंगुर, सुंगुर र बँदेलहरु मर्न सक्छन् ।

बच्ने उपायहरु:

- बंगुर, सुंगुर र बँदेलको खोरमा मानिसहरूको अनावश्यक आवतजावत नगरौं ।
- होटल, रेष्टुरेन्टबाट फालिएका खानेकुरा बंगुर, सुंगुर र बँदेललाई राम्रोसँग पकाएर मात्र खुवाऔं ।
- बंगुर, सुंगुर र बँदेल थुनेर मात्र पालौं ।
- घरपाल्ना बंगुर र सुंगुरलाई जंगली बँदेलसँग सम्पर्क हुन नदिऔं ।
- रोगी बंगुर, सुंगुर र बँदेलको मासु सुकुटी तथा वातावरणमा भाइरस लामो समयसम्म बाँच्ने भएकोले मरेका बंगुर, सुंगुर र बँदेललाई गहिरो खाडल खनी गाडौं ।
- अन्य बथानबाट ल्याइएका बंगुर, सुंगुर र बँदेललाई २१ दिन पछि मात्र आफ्नो बथानमा मिसाऔं ।

पशु सेवा विभाग, हरिहर भवन

फोन नम्बर: ०१-५५२१६१०/

०१-५५२५४७८/०१-५५२२०५६

गृह.....

हिजो सरकारको नेतृत्व गरेका नेकपा एमालेका अध्यक्ष ओलीको नेतृत्वको सरकार सत्तामा रहँदा देश आर्थिक तथा विकासको बाटोमा छलाइ मारेको र अबको केही समयपछि समृद्धिले राज्यकै स्वरुप बदलिने र प्रत्येक नेपालीको आर्थिक अवस्था बढ्ने सपना बाँधेका थिए । तर सत्ताबाट च्युत हुना साथ देशको अवस्था नाजुक हुन पुगेको र अब देश दुर्गतिको खाडल तर्फ धकेलिएको आकलन गर्दै सत्ताबाट बिमुख हुँदाको पिडा पाखेका थिए ।

यसरी सत्तामा हन्दा सबै कुरा सही र राम्रो देखिने अनि सत्ताबाट बिमुख हुनासाथ देश जनता र देशको अवस्थामा नै खतरा देखिने प्रवृति नेपाली राजनीतिक वृत्तमा देखिएको विकृति हुन ।

यही विकृति चिर्ने प्रतिबद्धता जनतामा बाँडेर पहिलो निर्वाचनबाटै तेस्रो ठूलो दलको मान्यता प्राप्त गर्दै प्रतिनिधि सभा छिरेको रास्वपाले ।ज्यसत्तामा शक्तिशाली गृहमन्त्रीसहितको उपप्रधानमन्त्री पद प्राप्त गर्दै सत्ताको स्वाद चाख्न पाए । यसबाट नेपाली जनतामा केही आशा पनि पलाएको थियो । किनकी देशमा बढ्दै गैरहेको बेथिति र विकृतिहरु अन्त्यका लागि पनि सरकारको गृह मन्त्रालय एउटा महत्वपूर्ण निकाय थियो । शुरुका दिनमा उनले केही नयाँ आशा जगाउने कार्य पनि गरेको थिए । तर उनको बिदेशी नागरिकतालगायतको विषयमा उनमा देखिएको दम्भको प्रतिफल उनले मन्त्री पदका साथ प्रतिनिधि सभाको सदस्यबाटसमेत बाहिरीनु पऱ्यो । तर चितवनका जनताको सहानुभूति प्राप्त रखिले पुनः निर्वाचनमा जित हात पादै प्रतिनिधि सभामा प्रवेश पाएका थिए ।

त्यसपछिका उनका कृयाकलाप पुन सत्ता प्राप्तिकै लागि भएको देखिएको छ । उनले देशमा विद्यमा विकृति, विसंगति र बेथितिहरु र दलका रवैयाहरुको बारेमा तत्कालिन अवस्थामा गरेका प्रहारहरुको सन्दर्भमा कहीं कतै आवाज उठाएको देखिएन । उनका कृयाकलापमा पूर्व प्रम केपीको सेरोफेरोमा भुमेको र प्रचण्डसहितको नेपाली कांग्रेस सम्मिलित सरकारको अवसानको दिन गन्नमा नै व्यस्त देखिए । यस अवधिमा रास्वपाको प्रतिनिधिसभामा कुनै खास भूमिका पनि देखिएन ।

तर उनका बारेमा ठगी लगायतका अन्य घटनाक्रम बाहिर आइपछि पनि रास्वपा अध्यक्ष लामिछोले त्यसका विरुद्ध बचावमा केही कुरा राख्ने प्रयास गरेपनि अन्ततः अनुसन्धानको घेरामा तानिएका छन् । अहिले उनी विरुद्ध अनुसन्धान अगाडि बढेको छ । देशभरिका आधा दर्जन सहकारी ठगेर फरार भएका गितेन्द्र बाबु राई (जिवी) का पार्टनर रवि लामिछाने गृह मन्त्रालयमा दावी गरिरहेका छन् । चार दलीय नयाँ गठबन्धन बनेसँगै राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापतिसमेत रहेका लामिछानेले गृह मन्त्रालय नछोड्ने अडान लिइरहेका छन् । जिवी राईको सहकारी ठगी प्रकरणमा लामिछानेसमेत जोडिएका छन् र उनीमाथि सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागले छानविन गरिरहेको छ ।

आफू र आफ्ना पार्टनरमाथि प्रहरी र राज्यका निकायको छानविन चलि्रहँदा लामिछाने स्वार्थको बाफिने मन्त्रालयमा

जान मरिहत्ते गरिरहेका हुन् । नेताहरुका अनुसार उनले जसरी पनि गृह मन्त्रालय पाउनुपर्ने बताइरहेका छन् । रास्वपाबाट लामिछाने नेतृत्वमा सरकारमा जाने तयारी छ । उक्त पार्टीका नेताहरुले पनि गृहमै आफ्नो पार्टीको जोड रहेको र त्यसमा लामिछाने नै जाने बताइरहेका छन् ।

उपसभापति स्वर्णिम वाग्लेले गृह नपाए सरकारमा जानुको औचित्य नै नरहने बताएका छन् । ‘अरू कसैको दावी होला, तर गृह हाम्रो पार्टीले छोड्दैन र त्यसमा सभापति रवि लामिछाने नै जानुहुन्छ,’ उनले सञ्चारमाध्यमहरूसँग भनेका छन् ।

गृह मन्त्रालयमा नेकपा एमालेले पनि दावी गरिरहेको छ । तर, लामिछानेले नछोड्ने हुँदा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल र एमाले दबावमा साथै सर्शंकित छन् । प्रधानमन्त्री दाहालले भने मन्त्रालयको भागवन्डा आफैँ मिलाउन गठबन्धनका दललाई भनिसकेका छन् । सत्तारुह गठबन्धनबीच मन्त्रालय भागवन्डाबारे अहिले बैठक चलि्रहेको छ । एमाले, माओवादी केन्द्र, रास्वपा र जसपाबीच नयाँ सत्ता गठबन्धन बनेको थियो । गठबन्धनबाट जसपाबाहेक पार्टीबाट तीन मन्त्रीले शपथ खाइसकेका छन् । चार पार्टीबीच ८ वुँदे सहमति भइसकेको छ ।

जिवी सहकारी ठगी प्रकरणमा जोडिएपछि उनीविरुद्ध प्रहरीले डिफ्युजन नोटिस जारी गरेको छ । सहकारीका वचतकर्ताको रकम ग्यालेक्सी फोर के टीभीमा लगानी गरेको र त्यसमा लामिछानेसमेत पार्टनर भएका कारण प्रहरीले उनीहरुमाथि अनुसन्धान गरिरहेको छ । गृह मन्त्रालयमा लामिछाने गए आफू जोडिएको मुद्दा प्रभावित पार्न उनले भूमिका खेल्न सक्ने र स्वार्थको द्वन्द्व हुने भएका कारण गठबन्धनका दलहरू उनलाई गृह मन्त्रालय सुम्पिन सर्शंकित छन् ।

विभागले लामिछाने र ग्यालेक्सी फोर के टेलिभिजनका मालिक गितेन्द्रबाबु राईमाथि छानविन थालेको एक महिना हुँदैछ । यसक्रममा विभागले लामिछाने र राईको बैँकड खाताको विवरण मागेको छ । सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसुरको जाँचबुझको सिलसिलामा आवश्यक परेकाले बैँक खाता विवरण, खाता खोल्दाको कागजातहरू र बैँक मौज्दात पठाइदिन अनुरोध गरिएको छ । विभागले राष्ट्रिय वाणिज्य बैँक, नविल बैँक, नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेगा बैँक, स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैँक, हिमालयन बैँक, नेपाल एसबिआई, एभरेष्ट, एनआईसी एसिया, कुमारी, कृषि विकास बैँकलगायतलाई चिठी लेखेको छ । चिठीमा उनीहरूले ऋण लिएको भए त्यसको विवरणसमेत उपलब्ध गराउन

अस्पतालमा.....

आयोजित कार्यक्रममा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका प्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठ, अस्पतालका तर्फबाट कार्यकारी निर्देशक डा. दिपेन्द्र कुमार रौशन र लायन्स क्लवका तर्फबाट लायन्स क्लव अफ इन्टर नेसनल डिष्ट्रिक्ट ३२५ जी नेपाल गर्भनर दिपक कृष्ण प्रजापतिले सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गरेका हुन् । सम्झौता अनुसार लायन्सले ब्लड बैँक स्थापनाका लागि एक लाख अमेरिकी डलर उपलब्ध गराउने भएको छ ।

सो अवसरमा नगरप्रमुख

श्रेष्ठले निर्वाचनमा जनतासमक्ष गरेको प्रतिवद्धता अनुसार निर्वाचित भएदेखि नै जनताको शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, भौतिक पूर्वाधारको विकासलगायतका कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन गर्दै आइरहेको जानकारी दिँदै ब्लड बैँक स्थापना पनि त्यसैको निरन्तरता भएको बताए ।

उनले मध्यपुर थिमि नगरवासीले भविष्यमा रगतको अभावमा उपचारबाट वञ्चित हुन नपरोस भनी अस्पतालमा ब्लड बैँक स्थापनाको प्रयास गरेको र यसमा लायन्सको सहयोगले सार्थक बन्ने विश्वास व्यक्त गरे ।

सो अवसरमा नगरपालिकाका उपप्रमुख विजयकृष्ण श्रेष्ठ, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत रामबहादुर केसी, वडा नं. ५ का वडाअध्यक्ष बालकृष्ण श्रेष्ठ, लायन केपी अवललगायतको उपस्थिति

आदिवासी....

गर्दै विश्वलाई सुरक्षित रुपमा अधि बढाउन सबैको प्रतिबद्धता आवश्यक भएको बताइन् ।

सभालाई सम्बोधन गर्दै युएन सीआरसी कमिटी उपाध्यक्ष रिन्वेन चोपेलले आफू यो नेपालको यो सम्मेलनमा ज्ञान बाँड्न आएको नभएर नेपालीले अनेकौँ चुनौतिका बाबजुद पनि यस प्रकारको आन्दोलन मार्फत आफ्नो जीवनमा ल्याएको परिवर्तन र संघर्षलाई नजिकबाट नियाल्दै त्यसबाट अभिप्रेरित बन्न आफू नेपाल आएको बताए ।

त्यसैगरी डिकेए अस्ट्रियाकी इन्जेड पिन्टरेचले बालबालिकाका निमित्त एउटा न्यायमूलक विश्व स्थापना गर्न आवश्यक रहेको बताइन् । उनले भनिन्, ‘हामीले विश्वमा विग्र्रदै गएको वातावरण र जलवायु परिवर्तनले विश्वव्यापी रूपमा बालबालिका र युवावस्थाको जीवनमा पारेका असरका मुद्दाहरूलाई सम्बोधन गर्नुपर्ने हुन्छ ।’ उनले विशेषगरी पिछ्छाडिएका र आदीवासी बालबालिका जो विग्र्रंदो वातावरण र जलवायु परिवर्तनका असरहरूबाट बढी प्रभावित छन् । उनीहरूका अधिकारलाई विग्र्रंदो वातावरणीय प्रभावविरुद्ध लड्नका लागि प्रमुख मुद्दा बनाएर अगाडि जानुपर्ने बताइन् ।

कन्सोर्टियम नेपालको संयोजनमा भएको उक्त सत्रमा बोल्दै विभिन्न वक्ताहरूले बालविवाह, भोकमरी युद्ध, आप्रवासन, बेचबिखन, बाढी पहिरो, यौन शोषण लगायतका क्षेत्रमा बालबालिका र किशोरकिशोरीलाई लगाउनु दुःखद भएको बताएका छन् ।

कार्यक्रममा बोल्दै वरिष्ठ बाल अधिकारकर्मी तारक धितालले यस्ता कार्यक्रम बालबालिका र किशोरकिशोरीको अधिकारको लागि दबाव सिर्जना फलदायी हुने बताए । उनले भने, ‘बालबालिका र किशोरकिशोरीको अधिकार र उनीहरूको न्यायको लागि सुभाबसहितको दबाव दिन हामी यहाँ उपस्थित भएका छौं ।’ बालबालिका तथा किशोरकिशोरी आफ्नै घरमा असुरक्षित हुनु, घरमा नै भेदभावको सिकार हुनु लगायतका अनेकन समस्याहरूमा फसिरहेको बताउँदै सत्रका वक्ताहरूले यस्ता समस्याको समाधानका लागि जोड दिएका छन् ।

अधिकारकर्मी गौरी प्रधानले मानवअधिकारका सवालले बालबालिकाका समस्यालाई सम्बोधन गर्न नसकेको बताउँदै बाल बालिकाका सवालमा

बालमैत्री अलग्गै कानुन ल्याउनु पर्ने बताए ।

कार्यक्रममा बोल्दै अधिकारकर्मी डा. कुन्दन अर्यालले अहिले पनि विद्यालय शान्ती क्षेत्र अभियानको सार्थकता रहेको बताउँदै बाल अधिकार प्रत्याभूतीका लागि भयरहित वातावरणको सुनिश्चितता गर्नु पर्नेमा जोड दिए । उनले बालअधिकारको प्रत्याभूतिका लागि बाल सुरक्षा र बाल सहभागितामा जोड दिनु पर्ने बताए ।

यस्तै कार्यक्रममा जलवायु परिवर्तनले पनि बालबालिका एवं किशोरकिशोरीहरूमा नकरात्मक प्रभाव पारेको भन्दै सरोकारवालाहरूको ध्यानाकर्षण गराएमका छन् ।

कन्सोर्टियम नेपालका अध्यक्ष सन्तोष महर्जनले बालबालिकाका लागि न्यायपूर्ण विश्व बनाउनु पर्ने बताए । उनले भने, ‘हामीले फरक विश्व बनाउने भनेका होइनौँ । सबै एकजुट भएर लाग्औं भने यही विश्वलाई न्यायपूर्ण विश्व बनाउन सकिन्छ । अध्यक्ष महर्जनले बाल अधिकारका सवालमा सम्पन्न भएको यो सम्मेलनले एउटा इतिहास कोर्न सफल भएको बताए ।

‘अर्को विश्व सम्भव छ’ भन्ने नाराका साथ आयोजना गरिएको यो सम्मेलनमा आर्थिक असमानता, जलवायु न्याय, श्रम, बसाइँसराइ, जातीय विभेद, लैङ्गिक समानता, शान्ति, दिगो विकासलगायत मुद्दामा छलफल गरिएको छ ।

यस्तै वातावरणीय दिगोपन, विश्वव्यापी वित्तीय प्रणाली, लैङ्गिक समानता र महिला अधिकार, श्रम अधिकार र प्रवास, शान्ति, न्याय र मानव अधिकार तथा आदिवासी जनजातिका अधिकारबामा पनि छलफल भइरहेको छ ।

शान्ति खलः.....

राखेको थियो ।

कार्यक्रममा अधिवेशन सफलताको कामनासहितको मन्तव्य व्यक्त गर्दै विशेष अतिथि मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका संस्थापक पूर्व नगरप्रमुख मदनकृष्ण श्रेष्ठले खलःद्वारा सदस्यहरूको हितमा विविध जीवनयपयोगी तालिमको व्यवस्था गर्न र समयसापेक्ष खलःलाई समुदायको हितमा उपयोग गर्न सुभाब दिए । कार्यक्रममा पूर्व अध्यक्ष कान्छा श्रेष्ठ, खलःका संस्थापक सदस्य कृष्ण बहादुर साहु श्रेष्ठ, र शान्ति बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका अध्यक्ष तथा खलःका संरक्षक बालगोपाल श्रेष्ठले अधिवेशन सफलताको शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए । कार्यक्रमको संचालन संस्थाका सदस्य रत्न सुन्दर कायस्थले गरेको थियो ।

सोही अधिवेशनले आगामी दुई वर्षको लागि नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको छ। जसमा रत्नसुन्दर कायस्थको अध्यक्षतामा उपाध्यक्ष रामचन्द्र भिंदुवा श्रेष्ठ, महासचिव मदनकृष्ण जोशी, सचिव विरेन्द्र ध्याकोदुवा श्रेष्ठ, कोषाध्यक्ष सुरेश विजयानन्द श्रेष्ठ रहेका छन् भने सदस्यहरूमा क्रमशः रिता दै श्रेष्ठ, रश्मी जगिश्व श्रेष्ठ, निर्मला चपलिछें श्रेष्ठ, जमुना कःमी श्रेष्ठ, रत्नेश्वर पाँधु श्रेष्ठ र श्याम कुमार फय्कु श्रेष्ठ निविरोध निर्वाचित भएको निर्वाचन समितिका संयोजक कान्छा श्रेष्ठले जानकारी दिएका छन् ।

बृद्धाश्रम....

छन् र अत्यन्त नाजुक अवस्थाबाट गुञ्जिरहेका छन्, उनीहरूका लागि वृद्धाश्रम निर्माण गर्ने,'मन्त्रालयमा कार्यकारी निर्देशक सुनिलबाबु पन्तले बुझाएको पत्रमा लेखिएको छ,'यौन पेसा छोड्न चाहने यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायका यौनकर्मीहरूलाई वैकल्पिक रोजगारी वा साना उद्योग व्यवसाय गर्नका लागि आर्थिक सहयोगका कार्यक्रम ल्याउने।'

पहिलो संविधान सभा सदस्य रेन्बो टुरिजमका लागि इन्द्रेणी पर्यटन दूत पन्तले विभेदकारी कानुनहरू संशोधन गर्नका लागि आवश्यक आर्थिक स्रोतको व्यवस्था गर्न भनेका छन्।

मायाको पहिचान नेपालले पाठ्य सामग्री परिवर्तन गर्न र शिक्षकहरूलाई स्रोत सामग्री तयार गर्नका लागि आवश्यक आर्थिक स्रोतको व्यवस्था गर्न पनि लिखित रूपमा मन्त्रालयमा पत्र बुझाएको हो।

लेखिएको पत्रमा लेखिएको छ,पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले वैदेशिक सहयोगमा तयार गरेको कक्षा ७ र कक्षा १२ को स्वास्थ्य तथा सामाजिक शिक्षा

घरेलु मैदानमा उपाधि जित्न असफल नेपाल

काठमाडौँ । नेपाल घरेलु मैदानमा टी-२० आई त्रिदेशीय सिरिजको उपाधि जित्न असफल भएको छ । त्रिवि क्रिकेट मैदानमा एको फाइनलमा नेपाल नेदरल्याण्ड्ससँग ४ विकेटले पराजित भयो ।

जितका लागि पाएको १८५ रनको लक्ष्य नेदरल्याण्ड्सले खेल सकिन ३ बल बाँकी छँदा भेट्‍यो । नेदरल्याण्ड्सका माइकल लेभिटले अर्धशतक पूरा गरे । लेभिटले २९ बलमा ६ चौका र ३ छक्काको सहयोगमा ५४ रन बनाएका थिए । स्याब्रान्ड एंगेलब्रेक्ट भने अर्धशतक पूरा गर्नबाट २ रनले चुके । २९ बलमा ४ चौका र ३ छक्का हानेका उनले ४८ रन बनाए । म्याक्स ओडाउड व्यक्तिगत २३ रनमा आउट भए । कुशल मल्लले ४ विकेट लिए पनि नेपाललाई जिताउन सकेनन् । त्रिवि क्रिकेट मैदान कीर्तिपुरमा टस जितेर ब्याटिङ गरेको नेपालले २० ओभरमा ८ विकेट गुमाउँदै १८४ रन बनाएको थियो । नेपालका शीर्ष क्रममा ब्याटरले राम्रो प्रदर्शन गरे पनि पुछारका ब्याटर नेदरल्याण्ड्सका बलरसामु निरिह भए । जसले गर्दा नेपालले ठूलो स्कोर बनाउने मौका गुमायो ।

नेपालले २३ रन जोड्दा ३.३ ओरमा ओपनर कुशल भुर्तेल आउट भएका थिए । त्यसपछि आएका कप्तान रोहित पौडेल १९ बलमा २५ रन बनाउँदै आउट भएका हुन् । रोहितले ओपनर आसिफ शेखसँग तेस्रो विकेटका लागि ५९ रनकको साभेदारी गरेका थिए ।

त्यसपछि गुल्सन भाा र आसिफले नेपालको इनिङ सम्हालेका थिए । आसिफ अर्धशतक पूरा गर्नबाट ३ रनले चुके । उनले ३७ बलमा १ चौका र ३ छक्का हानेका थिए ।

गुल्सन भाले ११ बलमा ३ छक्काको मद्दतमा २६ रन बनाए । पाँचौ नम्बरमा ब्याटिङमा आएका दीपेन्द्र सिंह ऐरीले १ रन मात्र बनाए । करण केसीले ९ रन बनाए भने आरिफ शेखले खाता नै

प्रत्येक सोमवार नियमित रूपमा प्रकाशित भइरहेको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार खोजी खोजी पढौँ ।

बबिना भ राई र सरला श्रेष्ठको ”गुनासो” सार्वजनिक

मायालु संग बबिनाको 'गुनासो'
मायालु संग गुनासो पोख्दै 'बबिना'
गुनासो तिमीसंग केही छैन, तिमी म संग टाढिदै गयो
धेरै रोएँ तिम्रो लागि, तिमी भने किन हाँसेरै गयो....

टाढिनु, छुट्टिनु वा अलग्गनु कुनै पनि सम्बन्धको लागि सुखद होइन भन् माया पिरतीमा त यी शब्दहरु मुटु विफाउने शब्द हुन् । आफूले मनमा सजाएकी, मनले पल पल सम्भररहने, मन भित्रै अटाएकी, मनले रुचाएकी आफ्नी प्रेयसी टाढिदाको भाव यी हरफहरुले बोलेका छन् । यसरी मनमा सजिएकी प्यारी व्यक्ति एकाएक टाढिदा साच्ची नै मन विट्ले हुन्छ, विट्ले मन भक्कानिदा नयनबाट अश्रुधारा बहेको पनि पत्तो हुदैन, उनको याद यति गाढा बनिदिन्छ अव त रौंदन भन्दा पनि आँसु खसेको पत्तो हुदैन, उनका यादहरु बेस्सरी सल्वलाएर मुटु जलेर खरानी भएको पनि पत्तो हुदैन, आफ्नो मन यति विट्ले हुदाँहुदै पनि उनको मनमा कुनै प्रेमिल भाव नआउदा आफ्ना प्रेमिल शब्द पनि उनको लागि काँडा बनेको अनि आफ्ना आँसुका लहरहरु उनको खुसीमा बाधा बनेको महशुष हुन्छ अनि एउटा पागल प्रेमी उनको खुसीको लागि आफ्नो प्रेमको बलिदान दिदै उनी टाढिनुमा पनि कुनै गुनासो गर्दैन । सगालेको भए देखि सागर बग्ने आफ्ना आँसुका लहरहरु देखिरहदा पनि उनी हाँसिहाँसी बाटो मोडेर गएको देख्दा पनि उ चुपचाप सहिरहन्छ । जसरी बगेको खोला कहिल्यै फर्कदैन त्यसरी नै उनी पनि फर्किन्नन् भन्ने पनि उसलाई थाहा छ, अव उसको लागि विगतमा उनले दिएकी ती प्रेमिलभावका सम्स्मरण भन्दा बाँकी केहि पनि हैन, ती अमृत भन्दा पनि मीठा मायाका पलहरुलाई नै उसले चिनाे ठानेको छ, उनले दिएकी ती स्वीर्णम पलहरुलाई एकैले सम्भ्रदै ऊ आफ्नो सारा जीवन कटाउन तयार छ तर उनी संग कुनै गुनासो भने उसको छैन ।

सायद उसले बुझेको छ प्रेम प्राप्ति मात्र होइन त्याग पनि हो, प्रेममा प्राप्ति मात्रै उपलब्धि होइन केहि प्राप्तिको आशा नराखि आफूले प्रेम गरेको प्रतिको प्रेमिल भाव नै सबै हो, त्यसैले त उसलाई हाँसि हाँसि आफूलाई छोडेर जाने प्रति पनि कुनै गुनासो छैन । आखिर विगतका प्रेमिल भाव त उनको मनमा पनि त छ नि, उनलाई पनि कुनै बेला ती यादहरुले पिरोल्न सक्छ, दुख दिन सक्छ, रुवाउन सक्छ, मन हो, पलिन सक्छ, फर्किन सक्छ ..तर आफूलाई छोडेर, बाटो मोडेर जानेलाई ऊ आफ्नै सम्झाउदै छ मलाई सम्झेर दुखी नहुनु, जहाँ छुँयो खुसी हुनु, सम्झेर कहिल्यै नरुनु ....

उसको मायामा न कुनै स्वार्थ थियो न त कुनै लालसा, न कुनै चाह थियो न कुनै आकांक्षा, उसले त निःस्वार्थ माया गरेको थियो, सक्ने सम्म उनलाई खुसी दिने प्रयास गरेको थियो उसका मनका यी सबै भाव उनले बुझेकी थिइन, यति बुझ्दा बुझ्दै पनि उनले बाटो मोडेकी थिइन, उनी आफू त बाटो मोडेर नफर्कने गरि गइन् तर उसको मुटु पनि सँगै लिएर गइन् । थाहा छैन अव त्यो मुटु उनले कागती सम्झेर निचोर्छिन् कि ? भुझ्नेमा खसाँन्छिन् कि लिलामीमा राँन्छिन् ? तर उसले भने अव कहिल्यै उनको प्रेमिल भाव पाउने छैन अव त उ एकैले रुनु छ, हररात सिरानी भिजाउनु छ, छटपटिँमै रात बिताउनु छ, उसलाई त दिन पनि रात जस्तै अन्धकार छ, थाहा छ उनी विना वाचुनु बेकार छ र पनि उ उनीलाई कुनै गुनासो नगरिकन बाँच्न विवश छ ।

गीतकार सरला श्रेष्ठ आफ्नो गीत 'गुनासो छैन' लाई प्रेम प्रति समर्पित गीत भएको बताउँछिन् । गीतले मिलन र विछोद दुवै भावलाई समेटेको छ । यो गीतको

एउटा पाटोले विरहको भाव बोलेको छ भने अर्को पाटोले प्रेम प्रतिको समर्पित भाव बोलेको छ । आफूले असाध्यै माया गरेको मान्छे अनि आफूलाई पनि माया गर्ने मान्छेलाई छोडेर उनी टाढिनु दुःखद हो भने उनी यसरी टाढिदा पनि उनी प्रति आफ्नो मनमा प्रेमिल भाव उब्जाइरहने, उनी टाढिए पनि गुनासो नगर्ने, उनलाई सुखी र खुसी देख्न चाहिरहने, उनको आँखामा आँसु देख्न नचाहने उसको भाव प्रेमिल भाव हो, सकारात्मक भाव हो भन्ने गीतकार सरला श्रेष्ठको धारणा रहेको छ ।

'शारदा' साहित्यिक मासिकको पूर्णाङ्क ११५, २०८० कार्तिक अंकमा छापिएका सरला श्रेष्ठका विवधतायुक्त गीतहरु मध्ये उक्त मासिक पत्रिकाको पृष्ठ ५३ मा छापिएको यो गीत पछिल्लो समय विभिन्न सुमधुर गीत, गजल, भजन र नेपाली गीति क्षेत्रमा पहिलो चार गाएर नेपाली सुगम संगीतमा छाइरहेकी चर्चित गायिका बबिना भट्टराईको स्वर तथा संगीतमा “गुनासो छैन” बोलको गीत सार्वजनिक भएको छ । सरला श्रेष्ठको शब्द रहेको उक्त गीत इमेज एफ.एम. ९७.९ को प्रस्तुति मेची देखि महाकाली सम्म मा र गीतकार सरला श्रेष्ठको अफिसियल युटुव च्यानल मार्फत एक साथ सार्वजनिक गरिएको उक्त गीतको एरेन्ज साहस शाक्यले गरेका छन् भने मिक्सिङ र मास्टरिङ प्रकाश खरेलको रहेको छ । म्युजिक नेपालको स्टुडियो, अनामनगरमा नकुल कार्कीले रेकर्डिङ गरेका उक्त गीतको भिडियो जस्केलो क्रियशनद्वारा निर्माण गरिएको हो । गीतको भिडियोमा बबिना आफै फिचर्ड छिन् ।

सरला श्रेष्ठका सरल शब्दहरुमा आफ्नो संगीत र स्वर दिन पाउँदा आफू आनन्दित भएको गायिका तथा संगीतकार बबिना भट्टराई बताउँछिन् । सरल भाव र सरल व्यक्तित्व सरला श्रेष्ठका सरल शब्दहरुले आफूलाई लोभ्याएको बताउने बबिना सरला श्रेष्ठका गीतहरुले समाज बोलेको, नारी मनोभावना बोलेको तथा प्रेमिल भावको अभिव्यक्ति दिएको आफूलाई महशुष भएको र वहाँका धेरै गीतहरु सुन्दा तथा अध्ययन गर्दा आफ्नै जीवन अनि आफ्नै समाज बोलेको अनुभूत भएको बताउँछिन् । उनी भन्छिन् 'वहाँ संगको पहिलो सहकार्य मेरो लागि निकै सुखद एवं अविश्रमरणीय रह्यो । आगामी यात्राहरु पनि यस्तै सुखद हुने विश्वास लिएकी छु ।' त्यस्तै गीतकार सरला श्रेष्ठ बबिनाको स्वर र संगीतले आफ्ना शब्दहरुले जीवन्तता पाएको बताउँदै भन्छिन् 'बबिना एउटा सम्भावना बोकेकी गायिका तथा संगीतकार हुन्, नगन्य मात्रमा महिला संगीतकारहरु भएको अवस्थामा बबिनाको उपस्थितिले नेपाली संगीत क्षेत्र सिंगारिने विश्वास लिएकी छु साथै आगामी दिनहरुमा पनि बबिनाको यस्तै साथले मेरा शब्दहरुलाई जीवन्तता दिई नेपाली दर्शक श्रोताहरु माफ्न ल्याउन सघाउ पुग्ने आशा लिएकी छु ।'

'हसाउँछौ तिम्रै मर्जी, रुवाउँछौ तिम्रै मर्जी....' बोलको अविनाश थापाको शब्द तथा दिपक शर्माको संगीतमा पहिलो गीत गाएकी बबिनाको १५ वर्ष भन्दा बढिको संगीत यात्रामा विभिन्न गीत तथा भजनहरुमा स्वर तथा संगीत दिएर उनले नेपाली श्रोता, दर्शकको अपार माया पाएकी छिन् । सुगम संगीत तथा भक्ति संगीत पारखी दर्शक तथा स्रोताको मुटुको ढुकढुकी बनेकी छिन् । संगीत क्षेत्रबाट चरमचुलीमा पुग्ने जीवनको अभिष्ट लिएर संगीतयात्रामा यात्रारत बबिनाका भगवान श्री कृष्णका भजनहरु काले काले कृष्ण, मधुराष्टकम्, महामन्त्रको रुपमा जपिने हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण हरे हरे ..हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे, अच्युतम् केशवम् रामानारायणम्, श्री कृष्ण गोविन्द हरे मुरारे, अच्युताष्टकम् लगायत भगवान श्री राम, महादेव, हनुमान चालिसा, दुर्गा भजन, गायत्री मन्त्र लगायतका विभिन्न भजनहरु वीणा भक्ति युटुव च्यानलमा संग्रहित रहेका छन् भने उनका व्यवसायिक गीतहरु उनको आफ्नै 'बबिना भट्टराई' युटुव च्यानल मार्फत सार्वजानिक हुदै आएका छन् । भर्खरै नेपाली संगीत क्षेत्रको इतिहासमा नै लमजुडका चारुकार लक्ष्मी प्रसाद मिश्रको शब्द रहेको पहिलो चारु मा संगीत तथा स्वर दिएर उनले नेपाली चारु गायन तथा संगीतमा आफूलाई पहिलो चारु गायिका तथा संगीतकारको रुपमा

विश्व बक्स अफिसमा ‘ड्युन २’ को दुईदिने कमाइ १६० मिलियन डलर

काठमाडौँ । तिमोथी चालमेट र जेन्डया स्टारर साइन्स-फिक्सन हलिउड फिल्म ‘ड्युन २’ ले विश्व बक्स अफिसमा आक्रामक ओपनिङ गरेको छ । यो फिल्मले सुरुवाती दुई दिन (शुक्रवार र शनिवार) विश्वभर १६० मिलियन डलर कमाएको छ ।

उत्तर अमेरिकी बक्स अफिसमा मात्र फिल्मले सोही अवधिमा ८० मिलियन डलर कमाएको छ । ‘ड्युन २’ को यो ओपनिङ रात गर्मीयामको ‘ओपेनहाइमर’भन्दा बढी हो । शनिवार ‘ड्युन २’ ले अमेरिका र क्यानडामा

डा. डी आर उपाध्यायको ‘गासेर प्रति’ सार्वजनिक

काठमाडौँ । विश्व कीर्तिमानी गीतकार तथा उपन्यासकार डा.डी आर उपाध्यायको नयाँ गीत ‘ गासेर प्रति’ सार्वजनिक भएको छ । सागर अधिकारी ‘शरद’ र अनु चौधरीको स्वर,

२८ मिलियन कमायो । ‘ओपेनहाइमर’को शनिवारीय कलेक्सन २६.२ मिलियन थियो ।

भेराइटी म्यागजिनका अनुसार डेनिस भिलेनुएभ निर्देशित यो फिल्म यतिबेला अन्तर्राष्ट्रिय बजारको शीर्षस्थानमा छ । यो फिल्मले हलमा चलिरहेको ‘बाव मार्ली : वान लभ’को तीन दिने कमाइ (२८.६ मिलियन डलर)लाई पनि उछिनेको छ । सन् २०२१ मा रिलिज भएको अधिल्लो भाग ‘ड्युन’ले उत्तर अमेरिकाका ४१ मिलियन डलर ओपनिङ गरेको थियो ।

यो फिल्मको आगामी कमाइ अब्भै आकाशिन सक्छ । डल्बी र आईम्याक्स संस्करणबाट ड्युनको कमाइको हिस्सा बढी रहेको जनाइएको छ । कतिपय बजारमा टिकट शुल्क पनि वृद्धि भएकाले फिल्मको ग्रसको आकार बढी हुनसक्छ ।

‘ड्युन : पार्ट २’ अहिलेसम्मकै सर्वाधिक राम्रो समीक्षा र रेटिङ पाएको फिल्म हो । भेराइटी म्यागजिनका समीक्षक पिटर् डिवर्गले यस्ता केही फिल्मले मात्र दर्शकलाई सन्तुष्ट तुल्याउन सक्ने बताएका छन् । यो स्तरको खर्च र विश्वासको मत दिएर दर्शकले निर्देशक भिलेनुएभले खेलेको जुवालाई रुचाएको समेत उनले बताएका छन् ।

‘ड्युन २’ को अन्त्यमार्फत निर्देशकले तेस्रो श्रृंखलाको बाटो खुला गरेका छन् । दोस्रो श्रृंखलाले पल एट्रेइडसले आफ्नो परिवार सिध्याउन पड्थ्यन्त्र गर्ने शासकलाई सत्ताच्युत गर्न लडेको लडाइँको कथा पेश गर्छ । यसबाहेक चानी र पलको रोचक प्रेमकथा पनि यसमा समेटिएको छ । तेस्रो श्रृंखलाको कथावस्तु अब्भै रोचक हुनसक्ने अनुमान छ ।

सागरकै संगीत, राजु कार्कीको एरेञ्ज र कुमार केसीको मिक्सिङ/माष्टरिङ रहेको सबैभन्दा कम लागतमा निर्माण भएको गीतको भिडियो सार्वजनिक भएको हो ।

शुभाष श्रेष्ठ प्रधानको निर्देशन रहेको गीतको भिडियोमा राजन अधिकारी र रश्मी श्रेष्ठलाई फिचरिङ गरिएको छ । विनोद लामाको छायांकन रहेको भिडियोमा हिम्मत चैसिरको सम्पादन छ ।

यो सम्भवतः विश्वको सस्तो म्युजिक भिडियो रहेको डा. उपाध्यायले जानकारी दिए । उनले विभिन्न विधामा १३२ विश्व कीर्तिमान कायम गरेका छन् । यस्तै, उनका एक दर्जन बढी उपन्यास, तीन गीति पुस्तक र ३६ एल्बम सार्वजनिक भएका छन् ।

अर्जुन श्रेष्ठ

को-अर्डिनेटर

९८४१३००४१६, ९८४५७४९४१६

इन्द्रभक्त श्रेष्ठ

व्यवस्थापक

९८४१५०४७११, ९८१०३११०८७

थिमी बैक्वेट प्रा. लि.

मध्यपुर थिमि-३, चारदोबाटो टि.बी. अस्पतालको अगाडि

स्तरिय, उत्कृष्ट सेवा, हाईजेनिक परिकार, सुबिधा सम्पन्न ५५०० स्ववायर माथिका २ वटा ठूला हलको साथमा पर्याप्त पार्किङ सुबिधा भएको शुभ-विवाह, व्रतबन्ध, सेमिनार, गोष्ठी लगायत अन्य सम्पूर्ण शुभ कार्यको लागि थिमी बैक्वेट प्रा. लि.

संवाद: अनुभव र व्यवस्थापनको उत्कृष्ट संयोग

यत्तु पार्टी भेन्यू

रेण्डम एण्ड क्याटरिङ्ग संमिति

अष्टबज्र बज्राचार्य

मो.नं. : ९८४१३२३०७६७

हिराबज्र ज्वेलरी

मध्यपुर थिमि- ०४, शंखधरचोक, भक्तपुर

Hira Bajra Jewellery

Madhyapur Thimi-04, Shankhadhar Chowk, Bhaktapur

Tel : ०1-6632809

Website : www.facebook.com/hbjewels

सदस्य

नेपाल सुनचौडी महासंघ

अध्यक्ष

हिरा ज्वेलर्स प्रा. लि.

पूर्व अध्यक्ष

त्यागम्ह पुज, थिमी

नेपाल सुनचौडी व्यवसायी संघ

भक्तपुर शाखा

सल्लाहकार

नेपाल सुनचौडी व्यवसायी संघ

भक्तपुर, शाखा

शुभ श्री बैक्वेट (पार्टी प्यालेस)

सुविधा सम्पन्न रमणिय पारिवारिक वातावरणमा विवाह, व्रतबन्ध, तथा अन्य शुभकार्य लगायत सेमिनार एवं आउटडोर इनडोर क्याटरिङ्गका साथै कुक वेटरहरु चाहिएमा हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

सम्पर्क: ६६३८७३४, ९८४१४७७८५२, ९८४१८६५५९४
सिद्धिकालीचोक, मध्यपुर थिमि-४ भक्तपुर

प्रकाशक /कार्यकारी सम्पादक: दीपक श्रेष्ठ, सम्पादक: दीपिका श्रेष्ठ, व्यवस्थापक: दिवस श्रेष्ठ, कार्यालय: सुन्दरनगर, मध्यपुर थिमि-३, भक्तपुर, फोन: ६६३३६५२, ९८५११०२२७३, मुद्रण: धिम्ले अफसेट प्रेस, अनामनगर, web Portal : www.thimitimes.com.np/